

Subjekt

Současná genetika je nejen jednostranná, protože zkoumá možnosti objasnění vyšších procesů z nižších, ale také a vlastně především v tom, že ve svém porozumění živým „procesům“ je soustavně objektivuje tak, že každý další odvozuje kauzálně z předchozího. Genetika se svým důrazem na tzv. genetické informace zcela zanedbává pro skutečný život naprosto nezbytné aktivity jako bezpodmínečný předpoklad „čtení“ a potom „přepisování“ těchto informací jak při dělení buněčném, tak při generační obměně. To však znamená, že je zcela zanedbávána nejen tato aktivita, ale je zanedbávána také základna všech aktivit, totiž subjekty těchto aktivit – aktivity bez subjektů jsou nesmysl. Ale aktivita sama nemůže být plně a beze zbytku převáděna na subjekt (jak tomu chtěli němečtí romantici), ani nemůže být – v opačné jednostrannosti – odvozována ze subjektů. V případě buněčných procesů je třeba rozpoznávat a kriticky analyzovat, kdy je který „subjekt“ při práci: někdy to mohou být subjekty vnitrobuněčné, jindy buněčné, někdy však (a to bude zvláště důležité zkoumat) mnohobuněčné (jako např. relativně samostatně pracující orgány) a celé organismy (pojetí celkovosti je bez nového chápání „subjektu“ jakožto organického celku nemožné a nemyslitelné). A protože „subjekt“ takto chápaný se zajisté vymyká možnostem jakéhokoli předmětného zkoumání, postupujícího tradičními způsoby, a protože žádný vědecký obor nemůže revidovat svá předvědecká východiska (jimiž je vždycky nějak zatížen, ale někdy také inspirován), je tu jednak spolupráce s filosofií naprosto nepostradatelná, ale zejména je zcela nutné, aby se filosofové ujali iniciativy a revidovali své vlastní východiska, zatížená (ale kdysi také velmi inspirující) nejstaršími řeckými počátky.

(Písek, 020722-2.)